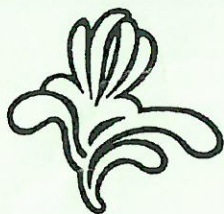


MINISTERIE
VAN HET BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK GEWEST



Bestuur
Ruimtelijke Ordening
en Huisvesting

DIRECTIE STEDENBOUW

1035 BRUSSEL,
Noordstation
Vooruitgangstraat 80 – bus1
Tel : 02/204.21.11
Fax : 02/204.15.23
E-Mail : broh.stedenbouw@mbhg.irisnet.be

AANGETEKEND

STAD BRUSSEL
Dienst Stedenbouw
Mijnheer GOETYNCK
Anspachlaan, 6
1000 BRUSSEL

Cell

04PFU545549_145_09

URBANISME-STEDENBOUW			
20. 07. 2018			
SECR.	AUTO.	CONT.	MOB.
PLAN.	VERG.		CAR.

BXL		PATRIMOINE PUBLIC OPENBAAR PATRIMONIUM		
25. 07. 2018 382				
CPH	CGT	UOMP	TS	D-G A.
Ons kenmerk 04/PFU/545549			Bijlage(n) 1 dossier	

Uw schrijven van

Uw kenmerk

2043-0075/07/2014-320PU

Uw correspondentie : Emanuelle DE SART, Attaché - tel. : 02/204.24.55 E-mail : edesart@gob.brussels

STEDENBOUWKUNDIGE VERGUNNING

DE GEMACHTIGDE AMBTENAAR,

gelet op de aanvraag tot stedenbouwkundig vergunning

- Gemeente : Brussel
- Aanvrager : STAD BRUSSEL
Mijnheer GOETYNCK Michaël
- Ligging van de aanvraag : Sint-Katelijneplein
- Voorwerp van de aanvraag : Restauratie van de noordgevel van de St-Katelijnekerk te Brussel (incl. glasramen) en heraanleg van het voetpad (verbreding) en de tuinstrook gelegen aan de noordzijde van de kerk.

PLAN - AUTORISATIONS PLAN - VERGUNNINGEN
24 -07- 2018

overwegende dat het ontvangstbewijs van deze aanvraag de datum draagt van 21/08/2017 ;

overwegende dat het dossier volledig is ;

gelet op de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw en haar wijzigingen ;

gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 6 juli 1992 tot aanwijzing van de gemachtigde ambtenaren, en wijzigingen ;

gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 30 juli 1992 betreffende de behandeling door de gemachtigde ambtenaar van de aanvragen om stedenbouwkundige vergunning en stedenbouwkundige attest aangevraagd door een publiekrechtelijke rechtspersoon of betreffende werken van openbaar nut gewijzigd bij het besluit van de Regering van 23 november 1993 ;

gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 23 november 1993 betreffende de openbare onderzoeken en de speciale regelen van openbaarmaking inzake stedenbouw en leefmilieu gewijzigd bij besluit van de Regering van 10 juli 1997 ;

gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 29 juni 1992 betreffende de overlegcommissies ;

gelet op het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO) ;

(1) Het onnodige doorhagen of vervolledigen.
(2) Betreft de gebouwen.

25. 07. 2018

⁽⁴⁾ ~~gelet op het advies van van het College van Burgemeester en Schepenen van Brussel;~~

⁽⁴⁾ ~~overwegende dat het college van burgemeester en schepenen van Brussel zijn advies niet verstrekt heeft binnen de dertig dagen vanaf de datum van het einde van het openbare onderzoek (-); dat het advies bijgevolg gunstig geacht wordt;~~

⁽⁴⁾ ~~overwegende dat het college van burgemeester en schepenen van Brussel zijn advies niet verstrekt heeft binnen de dertig dagen vanaf de datum van de aanvraag hiertoe door het Bestuur van Stedenbouw en de Ruimtelijke Ordening (brief van -); dat het advies bijgevolg gunstig geacht wordt;~~

~~overwegende dat voor het gebied waarin het goed gelegen is:~~

⁽⁴⁾ ~~een bijzonder bestemmingsplan bestaat, goedgekeurd op, en genaamd;~~

⁽⁴⁾ ~~gewijzigd overeenkomstig het besluit van;~~

⁽⁴⁾ ~~een verkavelingsvergunning bestaat met nr. van~~

⁽⁴⁾ ~~gewijzigd vernietigd (1) overeenkomstig het besluit van;~~

⁽⁴⁾ ~~overwegende dat de aanvraag afwijkt van voornoemd bijzonder plan - verkavelingsvergunning ⁽⁴⁾; dat het college van burgemeester en schepenen in zijn beraadslaging van zijn advies verstrekt heeft over de vraag om afwijking ⁽⁴⁾~~

⁽⁴⁾ ~~overwegende dat de aanvraag onderworpen werd aan de speciale regelen van openbaarmaking van tot, en dat (geen) bezwaarschrift(en) is (zijn) ingediend;~~

⁽⁴⁾ ~~gelet op het advies van de overlegcommissie van;~~

⁽¹⁾ ~~gelet op de gewestelijke stedenbouwkundige verordeningen;~~

⁽¹⁾ ~~gelet op de gemeentelijke stedenbouwkundige verordeningen,~~

BESLUIT :

Artikel 1 De vergunning wordt afgegeven aan STAD BRUSSEL
Mijnheer GOETYNCK Michaël

om volgende redenen⁽²⁾:

Gezien het goed zich situeert in een gebied voor voorzieningen van collectief belang of van openbare diensten, een gebied van culturele, historische, esthetische waarde of voor stadsverfraaiingen en een structurerende ruimte van het gewestelijke bestemmingsplan (GBP) vastgelegd bij besluit van de regering van 3 mei 2001;

Overwegende dat de Sint-Katelijnekerk in haar totaliteit beschermd werd bij besluit van 07/12/1981;

Overwegende dat recent de restauratie van de westgevel en van de aansluitende zijtraveeën van de noord- en zuidgevel werd afgerond (eensluitend advies KCML van 27/06/2007, stedenbouwkundige vergunning van 22/07/2008, restauratiewerk in 2011-2013). Bij deze gelegenheid werden ook de hekkens van de westgevel gerestaureerd en verplaatst (eensluitend advies KCML van 18/07/2012, stedenbouwkundige vergunning van 15/01/2013);

Overwegende het huidige project de volgende fase betreft, namelijk: de restauratie van de noordgevel - inclusief de glasramen - en de aanleg van het voetpad en van de groenzone aan de voet van de gevel;

Overwegende dat het schadebeeld gestaafd is door fotogrammetrie en een diagnose-nota, toegevoegd aan de bouwaanvraag;

Overwegende dat voor de restauratie van deze gevel een meer conserverende restauratiefilosofie vooropgesteld is, en dat deze beslissing stoelt op de restauratie-ervaring van de rechter travee van de noordgevel, behandeld tijdens de voorgaande restauratiefase. Dit houdt in dat men de huidige verweringsgraad van de kerk aanvaardt zonder het oorspronkelijke, onbeschadigde gevelbeeld te willen herstellen;

Overwegende dat er bij de restauratie van de westgevel gebleken is dat de Gobertange steen oppervlakkig erg verweerd leek maar inwendig in vrij goede staat verkeerde. Om die reden opteert men in deze fase voor een meer conserverende aanpak: natuursteenherstelling en plaatselijke vervanging krijgen daarbij de voorkeur boven de vele steenvervangingen die bij de westgevel werden toegepast;

⁽¹⁾ Het onnodige doorhagen of vervolledigen.

⁽²⁾ Betreft de gebouwen.

Overwegende de voorziene ingrepen voor de restauratie van de noordgevel zijn:

- reiniging d.m.v. onderbroken werverstuuving of lagedruk wervelrotatietechniek,
- steenherstelling of -vervanging i.f.v. de bewaartoestand, steenverharding en hydrofuge van alle bewaarde en herstellde gevelelementen,
- smeedijzeren verankering van waterspuwers en balustrades vervangen door inox trekkers,
- versteviging van de lantaarntoren door integratie van een met de smeedijzeren hoofdwapening verankerd windverband; vervanging van de smeedijzeren wapening aan de voet van de lantaarn door inox,
- plaatsing van loden slabben op spuwvers, onder horizontale lijsten, balustrades, ... en van een waterdichting onder de natuursteenvloer van de gaanderij boven de dwarsbeuken,
- nazicht en herstelling van de houten toegangsdeuren van het inkomportaal, restitutie van het ontbrekende bronzen beslag, restauratie van het pleisterwerk,
- plaatsing van een duivenwering;

Overwegende dat -wat betreft de glasramen- de voorziene ingrepen zijn:

- in situ restauratie van de metalen basisstructuur en van de zandstenen monelen,
- demontage van de binnenkaders,
- restauratie in atelier van de glas-in-loodpanelen (aanvullingen, herlodens, ...),
- herplaatsen van de glas-in-loodpanelen in de behandelde metalen kaders, met nieuwe koperen roeden en inox glaslatten (met identieke sectie en zwart geveerd);

Overwegende dat de voorgestelde ingrepen voor de restauratie van de glasramen gestaafd zijn door een degelijk vooronderzoek;

Overwegende dat het voetpad oorspronkelijk tot tegen de gevel liep, en de zones tussen de steunberen ingericht waren als perkjes en afgebakend met een smeedijzeren hekwerk. Eind jaren 1970 werd de groenzone rond de kerk echter verbreed en werd een 'veiligheidsperimeter' afgebakend met recuperatie-sierhekwerk;

Overwegende dat de huidige aanvraag een terugkeer beoogt naar de oorspronkelijke toestand d.m.v. een naar oorspronkelijk model gereconstrueerd hekwerk, hoger dan de huidige hekkens en opnieuw tussen de steunberen geplaatst;

Overwegende dat men op deze wijze de historische toestand herstelt en het comfort van de voetgangerszone verbetert;

Overwegende dat de KCML aan de Stad Brussel vraagt om van deze gelegenheid gebruik te maken om het parkeren aan de voet van de noordgevel te verhinderen en zo het zicht vanaf de Vismarkt op de beschermde kerk te herwaarderen;

Overwegende het eensluidend gunstig advies onder voorbehoud van de KCML uitgebracht tijdens haar vergadering van 7 maart 2018;

Artikel 2 De vergunninghouder moet :

1° volgende voorwaarden naleven :

- De volgende plannen respecteren : niveauplannen (dakplan, snede en foto's, gelijkvloers + voorstel voetpad verbreding), noordgevel bestaand, zijkanten noordtranscept bestaand, noordgevel ortho foto, gevel aanduiding materialen en categorieën, gevel aanduiding parement vervanging en plastisch steenrestauratie, gevel aanduiding vervanging natuursteen lijstwerk recht – gebogen, gevel aanduiding plastische steenrestauratie maaswerk en lijstwerk recht – gebogen, gevel aanduiding vervanging en plastische steenrestauratie sculptuurwerk, gevel aanduiding verankeringen en loden bekledingen + nummering glas ramen, ortho foto luchtbogen + details poorten en hekken;
- Het eensluidend gunstig advies onder voorbehoud van de KCML, uitgebracht tijdens haar vergadering van 7 maart 2018, zal nageleefd worden;
- Plaatselijke vervangingen en plastische natuursteenherstelling zijn gerechtvaardigd op uitdrukkelijke voorwaarde dat bij de steenherstelling de bestaande materie maximaal behouden blijft en de herstellingen worden uitgevoerd volgens de regels van de kunst (bijvoorbeeld met zinkchloridemortels, kalkmortels of zinkoxidemortels). Dit houdt o.a. in dat men – manueel, met steenguts of beitel – de schadeplaats uitdiept tot op de gezonde steen, maar niet verder, nadat de schadeplaats is onderzocht is op loszittende schilfers, scheuren en delen die wegens erosie elke cohesie verloren hebben;

⁽¹⁾ Het onnodige doorhagen of vervullen.

⁽²⁾ Betreft de gebouwen.

- Het maken van "mallen en afgietsels van sculpturale elementen" (opgenomen in het lastenboek) kan slechts voor uitzonderlijke en weloverwogen toepassingen toegestaan worden, bijvoorbeeld voor kleine, beeldhouwde elementen of hoog gelegen en aan verwerking onderhevige delen;
- De steenvervangingen (in dezelfde steensoort en tot een minimum beperkt) moeten beslist worden in samenspraak met de DML en de lijsten van de te vervangen elementen moeten vóór de uitvoering door de DML goedgekeurd worden;
- Voor het parement moet men erop toezien uitsluitend die stenen te vervangen die een gevaar voor de stabiliteit van het geheel betekenen;
- Voor te vervangen sculpturale elementen dient men zeer nauwgezet te werk te gaan en dient men zich op weldoordachte referentiemodellen te baseren die eveneens op voorhand aan de DML ter goedkeuring moeten worden voorgelegd. Waar mogelijk moet men teruggrijpen naar de restauratie-ervaring van de westgevel. De elementen die worden vervangen moeten zorgvuldig worden gedocumenteerd en opgeslagen;
- Consolidatie kan indien de toestand van de steen dit vergt en indien dit onontbeerlijk is voor het lange termijn behoud van de elementen;
- Het pleisterwerk van het inkomportaal dient maximaal behouden te worden en, waar nodig, identiek te worden aangevuld;
- Wat betreft de restauratie van de glasramen zullen de individuele conservatiefiches van de glaspanelen (die men volgens het lastenboek zal opmaken bij de demontering en overbrenging naar het atelier) ter goedkeuring voor te leggen zijn aan de DML;
- Het bestaande urinoir dient behouden te blijven als een van de oudste, nog bewaarde voorbeelden van openbare sanitaire voorzieningen;
- De eisen van de gemeentelijke technische diensten inzake wegeniswerken en allerhande aansluitingen (water, gas elektriciteit, telefoon, enz. ...) respecteren.

2° ⁽³⁾;

3° de bijzondere aanwijzingen vermeld in bijlage 1 van dit besluit in acht nemen.

Artikel 3 — ~~(Slechts te gebruiken in de bij artikel 88 van de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw en haar wijzigingen gevallen).~~
De vergunde werken en handelingen mogen niet langer in stand gehouden worden dan tot

Artikel 4 Dit besluit wordt gelijktijdig betekend aan de aanvrager en aan het college van burgemeester en schepenen.

Artikel 5 De vergunninghouder geeft het College van Burgemeester en Schepenen alsmede de gemachtigde ambtenaar bij aangetekende brief kennis van het begin der vergunde werken of handelingen en dit ten minste acht dagen voor ze aangevat worden.

Artikel 6 Deze vergunning brengt geen vrijstelling mede van de verplichting tot het aanvragen van vergunningen die door andere wettelijke of verordenende bepalingen zijn voorgeschreven.

Betekening aan het College van Burgemeester en Schepenen
van Brussel hun kenmerk :

De gemachtigde ambtenaar,

Thierry WAUTERS,
Directeur

Opgemaakt te Brussel, op

De gemachtigde ambtenaar,

Thierry WAUTERS,
Directeur

19-07-2018

⁽¹⁾ Kopie ter informatie voor: de K.C.M.L. en ⁽²⁾ aan de architect.

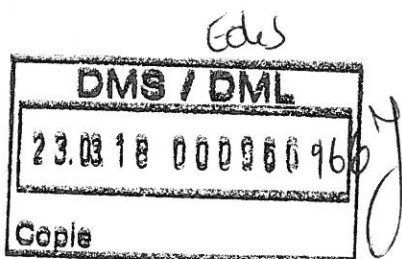
⁽¹⁾ Kopie per mail ter informatie voor de leden van de OC: B.I.M., Citydev, D.M.L.

⁽¹⁾ Het onnodige doorhagen of vervolledigen.

⁽²⁾ Betreft de gebouwen.



COMMISSION ROYALE DES MONUMENTS ET DES SITES
KONINKLIJKE COMMISSIE VOOR MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN



BRUSSEL STEDENBOUW EN ERFGOED
Directie Monumenten en Landschappen
De Heer T. WAUTERS
Directeur
CCN-Vooruitgangstraat 80 - bus 1
1035 Brussel

U/ref.: DS: 04/PFU/545549
DML: EdS 2043-0075/07/2014-320 PU
O/ref.: AA/AH/BXL10024_618
Bijlage: 1 dossier

Brussel, 23-03-2018

Mijnheer de Directeur,

Betreft: BRUSSEL. Aanvraag tot unieke vergunning m.b.t. de restauratie van de noordgevel van de Sint-Katelijnekerk. Eensluitend advies van de KCML.
Dossier behandeld door E. de Sart, DML, en M.-Z. Van Haeperen, D.S.

In antwoord op uw brief van 2 maart 2018 met bovengenoemde referentie, sturen wij u het **eensluitend gunstig advies onder voorbehoud** dat onze Commissie tijdens haar vergadering van 7 maart 2018 uitgebracht heeft over hoger vermelde werken.

De Sint-Katelijnekerk dateert van 1854-1874 en werd ontworpen door architect Joseph Poelaert. Ze werd gebouwd op het gedempte Sint-Katelijnedok, ter vervanging van haar barokke voorganger waarvan uitsluitend de toren bewaard bleef. Deze ruime, driebeukige kruiskerk vormt een merkwaardig, eclectisch bouwwerk met een gotische structuur en renaissance-ornamentiek, samen verwerkt tot een expressieve architectuurvorm.

De Sint-Katelijnekerk werd als monument beschermd bij besluit van 7/12/1981.

HISTORIEK VAN HET DOSSIER EN HUIDIGE AANVRAAG

Hoewel de restauratie van de kerk sinds 1975 gepland was, startten de werken pas eind jaren 1990 met de vernieuwing van het dak. Recent werd fase 2 afgerond, te weten de restauratie van de westgevel en van de aansluitende zijtraveeën van de noord- en zuidgevel (eensluitend advies KCML 27/06/2007, vergunning 22/07/2008, uitvoering 2011-2013). Bij deze gelegenheid werden ook de hekkens van de westgevel gerestaureerd en verplaatst (advies KCML 18/07/2012, vergunning 15/01/2013).

De voorliggende 3de fase betreft de restauratie van de noordgevel - met de glasramen - en de aanleg van het voetpad en van de groenzone aan de voet van de gevel. Het shadebeeld is gestaafd door de fotogrammetrie en de diagnose-nota, toegevoegd aan de bouwaanvraag.



ADVIES KCML

De KCML gaat akkoord met de conserverende restauratiefilosofie die voor de gevel vooropgesteld is, temeer daar ze stoelt op de restauratie-ervaring van de rechter travee van de noordgevel, behandeld tijdens fase 2. Dit houdt in dat men de huidige verweringsgraad van de kerk aanvaardt zonder het oorspronkelijke, onbeschadigde gevelbeeld te willen herstellen.

A/ Gevels

Bij de restauratie van de westgevel is gebleken dat de Gobertange steen oppervlakkig erg verweerd leek maar inwendig in vrij goede staat verkeert. Om die reden opteert fase 3 voor een meer conserverende aanpak: natuursteenherstelling en plaatselijke vervanging krijgen daarbij de voorkeur boven de vele steenvervangingen die bij de westgevel werden toegepast. De voorziene ingrepen zijn:

- reiniging d.m.v. onderbroken waterverstuiving of lagedruk wervelrotatietechniek,
- steenherstelling of -vervanging i.f.v. de bewaartoestand, steenverharding en hydrofuge van alle bewaarde en herstelde gevelelementen,
- smeedijzeren verankering van waterspuwers en balustrades vervangen door inox trekkers,
- versteviging van de lantaarntoren door integratie van een met de smeedijzeren hoofdwapening verankerd windverband; vervanging van de smeedijzeren wapening aan de voet van de lantaarn door inox,
- plaatsing van loden slabben op spuwvers, onder horizontale lijsten, balustrades, ... en van een waterdichting onder de natuursteenvloer van de gaanderij boven de dwarsbeuken,
- nazicht en herstelling van de houten toegangsdeuren van het inkomportaal, restitutie van het ontbrekende bronzen beslag, restauratie van het pleisterwerk,
- plaatsing van een duivenwering.

De Commissie brengt over deze ingrepen gunstig advies uit onder voorbehoud van wat volgt:

* Plaatselijke vervangingen en plastische natuursteenherstelling zijn gerechtvaardigd op uitdrukkelijke voorwaarde dat bij de steenherstelling de bestaande materie maximaal behouden blijft en de herstellingen worden uitgevoerd volgens de regels van de kunst (bijvoorbeeld met zinkchloridemortels, kalkmortels of zinkoxidemortels). Dit houdt o.a. in dat men – manueel, met steenguts of beitel – de schadeplaats uitdiept tot op de gezonde steen, maar niet verder, nadat de schadeplaatst onderzocht is op loszittende schilfers, scheuren en delen die wegens erosie elke cohesie verloren hebben.

* Het lastenboek bevat een post voor het maken van “mallen en afgietsels van sculpturale elementen”. Deze techniek kan slechts voor uitzonderlijke en weloverwogen toepassingen toegestaan worden, bijvoorbeeld voor kleine, beeldhouwde elementen of hoog gelegen en aan verwerking onderhevige delen.

* De steenvervangingen (in dezelfde steensoort en tot een minimum beperkt) moeten beslist worden in samenspraak met de DML en de lijsten van de te vervangen elementen moeten vóór de uitvoering door de DML goedgekeurd worden.

* Voor het parement moet men erop toezien uitsluitend die stenen te vervangen die een gevaar voor de stabiliteit van het geheel betekenen.

* Voor te vervangen sculpturale elementen dient men zeer nauwgezet te werk te gaan en dient men zich op weldoordachte referentiemodellen te baseren die eveneens op voorhand aan de DML ter goedkeuring moeten worden voorgelegd. Waar mogelijk moet men teruggrijpen naar de restauratie-

ervaring van de westgevel. De elementen die worden vervangen moeten zorgvuldig worden gedocumenteerd en opgeslagen.

* Consolidatie kan indien de toestand van de steen dit vergt en indien dit onontbeerlijk is voor het lange termijn behoud van de elementen.

* Tot slot dient ook het pleisterwerk van het inkomportaal maximaal behouden te worden en, waar nodig, identiek te worden aangevuld.

B/ Glasramen

- in situ restauratie van de metalen basisstructuur en van de zandstenen monelen,
- demontering van de binnenkaders,
- restauratie in atelier van de glas-in-loodpanelen (aanvullingen, herloden, ...),
- herplaatsen van de glas-in-loodpanelen in de behandelde metalen kaders, met nieuwe koperen roeden en inox glaslatten (met identieke sectie en zwart geverfd).

* De KCML aanvaardt de voorgesteld ingrepen aangezien ze gestaafd zijn door een degelijk vooronderzoek. Wel vraagt zij de individuele conservatiefiches van de glaspanelen, die men volgens het lastenboek zal opmaken bij de demontering en overbrenging naar het atelier, ter goedkeuring voor te leggen aan de DML.

C/ Voetpad en groenzone

Oorspronkelijk liep het voetpad tot tegen de gevel. De zones tussen de steunberen waren ingericht als perkjes en afgebakend met een smeedijzeren hekwerk. Eind jaren 1970 werd de groenzone rond de kerk echter verbreed en werd een 'veiligheidsperimeter' afgebakend met recuperatie-sierhekwerk. De huidige aanvraag beoogt een terugkeer naar de oorspronkelijke toestand d.m.v. naar oorspronkelijk model gereconstrueerd hekwerk, hoger dan de huidige hekkens en opnieuw tussen de steunberen geplaatst.

* Aangezien men op die wijze de historische toestand herstelt en het comfort van de voetgangerszone verbetert, brengt de Commissie over deze ingreep gunstig advies uit, onder voorbehoud het bestaande urinoir te behouden als een van de oudste, nog bewaarde voorbeelden van openbare sanitaire voorzieningen (dit lijkt het geval volgens de voorliggende plannen).

* Ook vraagt de KCML de Stad Brussel van deze gelegenheid gebruik te maken om het parkeren aan de voet van de noordgevel te verhinderen en zo het gezicht vanaf de Vismarkt op de beschermde kerk te herwaarden.

Met de meeste hoogachting,



A. AUTENNE
Secretaris



Chr. FRISQUE
wnd. Voorzitter

kopie : GOB-DML : E. de Sart
GOB-DS : S. Buelinckx - cel unieke vergunningen

